

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . 3 „ — „
Negyedévre . . . 1 „ 50 „
Egy hóra . . . — „ 50 „
Egyes szám ára 5 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
(Nádasy-féle ház)
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó fölszó-
lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként háromszor: **kedden, csütörtökön és szombaton.**

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

Kéziratok vissza nem adataak

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl

Egyes számok kaphatók

Reidinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér). Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér). Kószl János (fő-tér). BöhmManó (fő-utca) papir- és könyvkereskedéseiben

A világosi gyásznapi évfordulója.

Kedden volt a világosi gyásznapi negyvenötödik évfordulója. Negyvenöt év! A nagy nemzeti hőskötemény utolsó éneke lejátszódott tragikus, gyász harsonákkal. A mi utána jött, nem volt már hősök tette, hanem árulók gyalázata, a bitók mestersége. A világosi nap alkonyában ott van már október hatodika is. A megkapitulált magyar hadseregnek gulákba rakott fegyvereit piros arany fényével befutó nap sötét árnyékokat idézett föl, a tizenhárom tábornok bitófájának árnyékát. A világosi gyásznapi emléke él eltörülhetlen élénkséggel és még akadnak emberek, kik G ö r g e i t rehabilitálni megkísérlették. Vajon mit akartak e gyászvitével, a világosi fegyverletétel teljhatalmu diktátorával? Visszaadhatták-e a nemzetnek a harci dicsőség fényét? Életre kelthették-e az aradi vértanukat? Kárpótolhatták-e az osztrák zsoldosok 17 éves uralma alatt okozott károkat? Kitorúlhatták-e a nemzet történelmének lapjairól a proskripció rémes korszakát? Azt a korszakot, mikor az apa nem bizott fiában, testvér a testvérében, férj a feleségében, mert árulót látott mindenütt, árulót mindenikben, hisz bárki kiszolgáltathatja a lesben álló osztrák rendőrség, osztrák zsoldosok kezébe. Visszaadhatták-e végre a nemzetnek azt, a mi legdrágább, a mit semmi sem pótolhat, de a mi sokat pótol, a mi megingott, talán el is vészett a világosi fegyverletételnél: az önbizalmat?

De hasztalan alkalmatlankodtak a magyar nemzetnek Görgei rokonai, pajtasai. Amióta Magyarország megalkudott Ausztriával, a mióta paruláz legelkeseredettebb ellenségeivel, a mióta megtanulta az előtte ismeretlen képmutatást, azóta sok mindent tartanak lehetségesnek.

De annyira még nem hanyatlott meg, annyira még sem satnyult a közszellem, hogy Görgeit rehabilitálja. Hasztalan volt erőlködése a 206 nak, Görgei csak az maradt, a ki volt.

Ott áll Görgei és a nemzet közt a világosi gyásznapi és október hatodika.

Harmadik Rikárd meghódította a meggyil-

kolt Edward özvegyét férjének ravatalánál, így beszéli a világ legnagyobb költője, de jelenetere kételkedve rázzuk a fejünket. A lehetetlent nem tudja elhíttetni. Épp oly lehetetlen elhinni, hogy Görgei bünbocsánatot nyerjen valaha a magyar nemzettől.

A világosi gyásznapi csapás volt nemcsak az országra, hanem egész Európára. A világosi gyásznapi megpecsételte a reakció győzelmét egész Európában. Franciaország már csak névleg volt köztársaság; feje fölött a törpe Napoleon veszedelme függött. Németországban az alkotmány csinalás kísérletei is elmúltak, a parlamentet szétugrasztották és a németek fülére huzzák a rezignáció hálósípkáját. Olaszországban is vérbe fullasztották a szabadságot és esend uralkodott. Szicília megadta magát. Velence visszahódított a kétfejű sas birtokába.

Magyarországon legtovább folyt a szabadságharc. A világosi gyásznappal ez is megszűnt. A reakció az egész kontinensen ulti diadalünnepét, midőn börtönbe s vesztőhelyre küldte a szabadság mártírjait.

Szabadsághőseink vére nem folyt hiába. A véres vetésből a szabadság arany kalásza keltek ki. A világosi fegyverletétel nem volt szégyenletes. Két európai nagyhatalmasság szövetséges hadserege kellett arra, hogy legyőzzék a nemzeti szabadság halhatatlan bajnokait; két nagyhatalmasság szövetsége — és egy áruló.

Magyarország rögtönzött népserege letette a fegyverét, de a legyőzötteket a csodálat diadalpajzsára emelte az európai közvélemény. Szabad népek rokonszenve könnyeket hullatott értünk s menekülteink futása diadalut lett, mely remegésbe ejtette a zsarnokokat.

Anglia és Amerika, Török és Olaszország népei versenyeztek, melyik tiszteli jobban a szabadság nagy zászlóvivőit. Az európai reakció világosi győzelmét megszegyenítette a győzőket és fölemelte a legyőzötteket.

S a negyvennyolcadiki dicső törvények, a népszabadság bibliai egyszerűségű igéi megmentettek a világosi özönvízből. A dynasztia belátta

tévedését, belátta olaszországi és königrázi vereségei után, belátta, midőn elvesztette azt a nagyhatalmi állást, mit Világoson vélt megmenteni. Ez a tévedés végkép elenyészelt, még mindig nincs, mert a nagyhatalmi állást csak egy nemzeti aspirációban teljesen kielégített önálló és független Magyarország képes megszilárdítani. Ettől pedig még nagyon távol állunk.

Hieronymi a királynál. Hieronymi belügyminiszter Pápay István fogalmazó kíséretében több napi tartózkodásra Budapestről Ischlbe érkezett és kedden külön kihallgatásra ment a király elé, a jelek szerint azért, hogy legfelsőbb jóváhagyás végett ő felsége elé terjessze a községek rendezéséről és az állami rendőrség szervezéséről szóló törvényjavaslatokat. Hieronymi az Arany keresztet címzett fogadóban szállt meg, de tegnap már Budapestre visszautazott.

Külföld.

Az orosz nagyhercegi pár balesete. Sándor nagyherceget és feleségét Xénia nagyhercegnőt, amikor Péterhofból az esküvőről a ropsinszki kastélyba hajtottak, utközben súlyos baleset érte. A szerencsétlenséget állítólag az okozta, hogy a kocsi a tűzijáték miatt nem látta meg a hidat és a karfákra hajtott a lovakat. Erre a kocsi fölborult, a nagyhercegi pár pedig az árokba esett. Pétervárról érkezett jelentések szerint, Sándor nagyherceg kisebb horzsolásokat szenvedett, a nagyhercegnőnek azonban semmi baja sem történt. Berlii hírek szerint a nagyhercegi pár balesetét merénylők okozták. Az orosz fővárosból érkezett magánjelentések azt állítják, hogy a hid, amelyen a szerencsétlenség történt, át volt fűrészelve. Amikor tehát a kocsi rajta volt, lezszakadt és a nagyhercegi pár a mélységbe zuhant. Xénia nagyhercegnő kezét törte, Sándor nagyherceg pedig a fején súlyosan megebesült. A kocsi olyan zúdásokat szenvedett, hogy még aznap meghalt. A cári pár a szerencsétlenség hírére azonnal a ropsinszki kastélyba sietett. A rendőrség titkolja a merényletet, amelynek tetteseit eddigelé még nem sikerült kézrekerítenie.

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Sándor Terka kézfogója.

Írta: RAISZ ANTAL.

Odatámaszkodott a szénaboglyához, egyik karját nyaka körül fonta, a másik karcsu derekán nyugodott. Zöld zsásza szoknyájának egyik széle fel van tűzve a derekára, kikandikál alóla kicsi kis karmazsincsizmája. Barna szemével olyan kacéran néz a földön fekvő nagy legényre. Mosolyog. A legény fekete szemű, fekete haju. Arcát, a földre könyökölve, két tenyerére támasztja, úgy néz fel a leányra. Mintha valami sötét bánat kioltotta volna szeméből a tüzet, olyan bágyadt; barna arcának mindenik vonásában kinos szenvedés nyoma látszik. Hangja olyan elhaló, remegő, mintha valami mindig összeszorítaná a torját és nem hagyná beszélni.

— Hát nem szeretsz Terka? igazán nem akarsz többé szeretni? Mivé teszel engem? Te voltál az én életem. A te szemeidnek tüze élesztett fel engem. A te ajkaidról szívtam magamba az életet. Nem tudok nélkülüled élni, meghalok Terka, meghalok!

A leány kacéran temette be fejét az illatos szénába.

— Bolond vagy Andris, bolond vagy!

— A bánati pusztán találkoztunk legelőszőr — folytatá Andris csendes hangon — onnantul kezdődött az én boldogságom. Hogy elpirultál, mikor megmondottam neked, hogy szeretlek; milyen gyermekes félelemmel öleltél meg engem legelőszőr; hogy re-

metél! Öregapád szinte odakünn lakott a pusztán; ő tudta a mi boldogságunkat! Nagyon szeretted engem. Mikor estenden behajtottam a nyáját és tihozátok jöttem át, sokszor, igen sokszor monda, hogy milyen szép pár lenne mibelőlünk. Mi meg olyan boldogok voltunk; úgy éltünk, mint egy gerlepár. Nagyon szerettél te akkor engem, Terka! Hova tűnt el ez a szerelem? Én megbocsátok neked mindent, mindent, csak szeress megint úgy, mint azelőtt szerettél.

— Hallgass Andris, hallgass. Tudod te már jól, hogy nem szeretlek! Nem lehetek osztán én vén leány mindig, férjhez is kell mennem. Látod, te meg olyan szegény vagy. Alig van valamid, hogy a magad életét fenntartsad, hát még az enyémet és talán a harmadikét, negyedikét is. Én is szegény vagyok! Felejsz el Andris, felejsz el!

A legény kinosan nyöszörgött.

— Megesküdtél, hogy mindig szeretni fogsz!

— Azt hittem, hogy felviszi a jó Isten a dolgodat! Vártam is sokáig. Te olyan szegény maradtál, mint azelőtt.

— Hát a gazdagságomért szerettél volna?

— Eh, mondtam már neked — folytatá türelmetlen hangon Terka — hogy nem szeretlek többé akár szegény, akár gazdag vagy! Vártam sokáig. Többet nem lehet Férjhez kell mennem! Holnap lesz a kézfogóm! Ha akarsz, eljöhetsz te is!

Andris felállt, odalépett a leányhoz s rekedt hangon így szólt:

— Menj! Távozz! Légy boldog a gazdag völgyeddel. Engem nem látsz többé!

Terka legyűrte szoknyáját, megigazitotta kendőjét, aztán a kezét nyujtá Andrisnak.

— Na, ne váljunk el haraggal! Az Isten áldjon meg! Felejsz el!

Lefutott a dombról. Meleg nyári idő volt, az ég derült, felhőtlen, egy kis szellő sem volt érezhető; a levegő tele friss, egészséges szénailattal; távolról egy kis malom egyhangú kerepelése volt hallható. Andris sokáig nézett a távozó leány után. Elnézte azt a karcsu ringó termetet, a mint hátravetett karokkal, lassan haladt az aransárga tarló között. Piros kendője a nyakára esett; egyszer-kétszer hátratekintett Andris után, aztán dalolni kezdett:

Ej haj, nem bánom,
Nékem is lesz virágom,
Ej haj!
Leszakasztom e nyáron! . . .

Andris e hangra futott a Terka után:

— Terka megállj! Megállj!

A leány dacosan állt meg s végignézte a nagy legényt. Mit akar még tőlem? Andris megállt a leány előtt. Nem tudott szóhoz jutni. Megragadta a kezét s merően nézett a szemé közé.

— No, hát beszéljen kigyelmed! Vagy tán kuka lett kigyelmed?

— Beszélek! Igen beszélek — ordított Andris — hová tetted „öt.“ Add vissza én nekem! Én vagyok az apja. Követelhetem.

A leány elsápadt, ki akarta rántani a kezeit Andris kezei közül.

— Mit . . . mit . . . mit akar tőlem?

Caserio a siralomházban. Carnot halálraitól gyilkosát e napokban fogják kivégezni Lyonban. Caserio két nap óta nem olyan nyugodt többé, mint volt ezelett. Az örök beszélők, hogy a gyilkos éjjel gyakran fölriad álmából és olyankor halálsápadtan fölugrik az ágyban. Ha az örök kérdezik, hogy mi a baja, nem felel. Mint Milanóból táviratozzák, Caserio anyja, huga és bátyja másodszor is kegyelemért folyamodott Casimir-Périer elnökhöz. Arra az esetre, ha az elnök nem kegyelmez meg Caserionak, kéri, hogy a kivégzést halasztás nélkül, mert talán a halálraitól még megbánja tettét és meggyón. Dubreuil, Caserio védője, levélben felszólította Caserio anyját és testvéreit, hogy ne engedjék a kivégzés után a holttestet fölbontani. Könnyen lehetséges, hogy a kivégzés már holnap lesz, mert egy párisi telegramm szerint a nyaktilót már tegnapelőtt este Lyonba szállították.

Társadalmi betegségek.

Ha nem ámitás nálunk a demokracia, hogyha nem örökös és végnélküli hazudás a szabadság, egyenlőség és testvériség jelszavának hangoztatása, csak helyeselné minden mozgalmat, mely legalább a már tullehatalmasodott hivatalnoki testületben véget lenne vetendő a tulcsigázott címkórságnak, a midőn más, mindenki jogositva érzi magát, az állam és társadalomnak nálánál jóval több hasznára levő kereskedőt, iparost és gazdálkodót lenézni. Mert valóságilag nem lehet már tudni, hogy voltaképpen hol kezdődik és hol végződik a „nagyságos” cím s hogy az erre való minősítést vajjon a születés, vagy csak a vagyon, de mindegyikfelett a hányavetiség és a hencegés, a szerényebb és szegényebb elemek lenézése adja-e meg?

Nálunk a megnagyságosoltak többsége arra nem bír sem születése, sem hivatalnoki állásánál fogva jogosultsággal, sőt ellenkezőleg, a valódi és alaposan művelt egyén mindig szerényebb, mint a nagyságolást megkivánó dölyf, a ki felkapaszkodott valamelyes állásba, vagy pedig vagyont szerzett többé-kevésbé elfogadható uton és eszközökkel.

És ez a rossz betegség, a rang és címkórság elharapózása s a mi ezzel együtt jár, a közérkölciség lazulása már alig ismer határt s a társadalom legalsóbb rétegeit is mindjebb, megméltelyezi, melynek pedig most még csiréje sem volna szabad, hogy létezzék. De ha még csak az üres és simitandó című maradnánk, ez nem volna magában nagy baj. Sokkalta nagyobb veszedelem ennél az, hogy a címhez mindenki megfelelő állást s életmódot is ahoz mért fényt és kényelmet affektál s innen keletkezik az örült és határt nem ismerő pompázás az életmódban és ruhában, a mi aztán természetesen maga után vonja a jellemek és erkölcsök meglazulását, végeredményében az erkölcsi és vagyoni tönköt.

Vegyük hozzá még az elmondottakhoz azt a tagadhatatlanul igaz és megdöbbentően szomorú képet, melyet a társadalom közérkölciségéről a rendőri és kórházi jelentések nyújtanak s a maguk egész retentességükben és vigasztalanságukban előttünk állanak azok a társadalmi betegségek, melyek évente annyi elzüllött és jobb sorsra érdemes egyént hajszolnak bele az öngyilkosságba. És nehogy valaki azt higgye, hogy az itt elmondott dolgok általánosságban lehetnek igazak, de a mi városunkra nem vonatkoztathatók, csak úgy meliékiesen említjük fel, hogy nálunk is a

közérkölciség felügyeletére ép oly kevés figyelem fordítottatik, mint másutt.

El lehet mondani, hogy a hur mir tulfeszült s nagyon itt az ideje, hogy a társadalmi fekélyek ellenében egy egészséges áramlat induljon, mely gyökeres átalakulást idézzen elő. Az elfogultság, a butaság és lanyhaság nem uralkodhatik örökké, föl kell hogy ébredjen a közszellem, mely e kórságok uralmának erélyesen és alaposan véget vessen. Az már képezheti vita tárgyát, hogy az ellenáramlat honnan induljon ki, de ez áramlat szükségességéről kell, hogy minden józanul gondolkodni tudó ember meggyőződve legyen.

Szerintünk az ellen-mozgalom is azokból a körökből kell hogy kiinduljon, melyek minden téren irányadók. A polgári társadalomnak eléggé érettnék és eléggé erősnek kell lennie arra, hogy egyesületi uton üdvös célokat előmozdítsion s elég erős lehet arra is, hogy ily uton magán segítsen. Mindenek fölött azonban azt hisszük, hogy a sajtó kötelessége a kérdés fölvetése és hangoztatása mindaddig, míg az ügy megtalálja a maga embereit és maga közvéleményét. X.

Hirek.

(Lapunk mai száma) a tegnapi ünnep miatt a szokottnál valamivel később jelenik meg.

— **(Kardos Kálmán főispán)** f. hó 17-én érkezik Pécsre Hidasról s résztvesz az Ó felsége születés napján és a Szent István napján megtartandó ünnepélyeken, valamint elnökölni fog a f. hó 23-iki közgyűlésen; 24-ikén ismét eltávozik városunból.

— **(Opera-előadások Pécsen.)** Megemlítettük, hogy Valentin Ottó könyv- és zeneműkereskedő a városi tanácshoz kérvényt adott be, melyben engedélyt kér arra, hogy 28 operaelőadást rendezhessen a szinkörben Schulcz Gyula eszéki színigazgató opera társulatával, mely most a berlin-charlottenburgi színházban játszik le egy 80 előadásos ciklust, az ottani lapok szerint nagy sikerrel. A tanács a kérvényt véleményezés végett Vaszary Gyula rendőrfőkapitánynak adta ki, ki mint értesülünk, a 28 opera előadást soknak tartja s így csak 12 előadás engedélyezése iránt fog javaslatot betérjeszteni. A főkapitány abból a szempontból indul ki, hogy ez opera előadások bár német nyelvűek lesznek, a magas műfajhoz tartoznak s nem jöhetnek egyenlő elbírálás alá holmi kétes értékű német szavaló színjeladásokkal, mert ha az ellenkező állápontra helyezkedünk, akkor a német nyelvű hangversenyek sem volnának engedélyezendők. Kijátása van tehát közönségünknek, hogy rövid idő múlva magas műélvezetet nyújtó operaelőadásokban fog gyönyörködni. Különbön is ha a budapesti m. kir. operaházban rendszeren énekelhetnek németül, miért ne énekelhetnének kivételesen 12—15 operaelőadásban át németül a pécsi szinkörben? Az operai előadásoknál a nélkül is az ének és a hang a fő, a szöveget ugy sem lehet megérteni; akár kínai nyelven énekeljék is az tökéletesen mindegy.

— **(Kinevezés.)** Az igazságügyminiszter Ehrenletztberger Gyula pécsi kir. törvényszéki joggyakornokot a pécsi kir. törvényszékhez aljegyzővé kinevezte.

— **(A felső-őri választás.)** Fesztesics Andor gróf földmívelési minisztert újra megválasztották a felső-őri (Vas megye) kerület országgyűlési képviselőjének. A miniszter 1626, ellenjelöltje

Györy Elek függetlenségi és 48-as párti jelölt 951 szavazatot kapott. Az ottani kormánypart a miniszter érdekében hivatalos presszióval fogdosta a szavazatokat; a kormányparti kortések csendőri fedezettel jártak szavazat ígéretek gyűjtési. Néhányan pedig az ottani függetlenségi és 48-as pártiak közül a kormánypart táborába csaptak át elvakítottva a széphanu ígéretek által. No ha még hozzávesszük, hogy a megvesztegetések sem maradtak el, átláthatjuk, miért kellett bukni Györy Eleknek.

— **(Hymen.)** T e l e g d i Ármín pécsi könyvnyomdatulajdonos f. hó 19-én tartja esküvőjét a helybeli izr. imaházban Gutmann Mariska kisasszonnyal. — Pirkner Ödön eljegyezte Leitner Mártha k. a. t Magyar-Hertelendén.

— **(Rendelet a kisebb állatok levágatásáról.)** Pécs város tanácsa elhatározta, hogy borjúk, juhok, kecskék és sertések addig, míg a követelményeknek mindenben megfelelő közvágóhid rendelkezésre nem álland, a husneműeket közfogyasztásra árusító iparosok üzleti lakásán is leszurathatók, tartoznak azonban ezen iparosok vágóhelyeiket tisztán tartani, fertőtleníteni s a leszurást mindenkor a kirendelt kerületi vágatási biztos jelenlétében teljesíteni. A leszurás télen d. u. 2—5 óra közt, nyáron d. u. 5—8 óra közt történhetik s legalább félórával a leszurás előtt a városi fogyasztási hivatalnál bejelentendő. A város a vizsgálat pontos eszközölhetése végett négy vágatási kerületre osztott, melyek mindegyikében egy-egy vágatási biztos fogja a vizsgálatokat teljesíteni. Minthogy a városnak csak két állatorvosa van, ezeken kívül még két vágatási biztost fog a polgármester kinevezni. Ezen rendelet a tegnapi nappal lépett életbe, a magánosok által saját szükségletükre történt vágatásokra azonban nem nyer alkalmazást.

— **(Kaszinói táncestély.)** A pécsi nemzeti kaszinó egyesület f. hó 22-ikén nyári táncestélyt rendez a kaszinó nyári helyiségében. Ez estélyre külön meghívókat nem bocsátanak ki. Résztvehetnek benne, kik az előző táncestélyekre hivatalosak voltak.

— **(A budapest-pécsi kerékpáros távverseny.)** Az országos sportünnepély kezdetét f. hó 19-én, vasárnap, délután 1 órakor taracklövésnek jelzik, valamint a hat első győztes beérkezését is. A legelső, magyar kerékpárosok által rendezett nagy távversenyt a közönség által megtekinthetővé teendő, a rendezőség kényelmes, nap ellen védett, 400 személyre elegendő tribünt építettett a budai vámháznál. Tribünjegyek már pénteken, szombaton és vasárnap d. e. fél 12-ig előre válthatók Nagy Ferenc dohánytözsdejében (törvényszéki palota) és vasárnap d. u. 1 órától kezdve a versenyterén. Helyárak: ülőhely 50 kr, állóhely 20 kr. Gyermekek felnőttek társaságában az ülőhelyeken felét fizetik. Hogy a közönség állandóan értesülve legyen a versenyzők előnyomulásáról, a pécsi központi táviróhivatal a verseny folyamata alatt telefonnal lesz összekötve a versenyterérel. A versenyterén lesz cukrászda és vendéglő s délután 2 órától est 9 óráig zene. Ujabbán neveztek még: 30. Oberrecht Ferenc Budapest Hunnia 31. Stampa Keresztély Kolozsvár K. K. E. 32. Bartha Gergely Kolozsvár K. K. F. Tegnap óta a Hattyúról óriási zászló leng a rendező két egylet jelvényeivel s a következő felirattal: „Budapest-pécsi nagy kerékpáros távverseny 1894. Augusztus 19. 20.” Mint értesülünk, már eddig is számos vendég jelentkezett az ország különböző részeiből.

— Add vissza! Az enyém volt! Hová tetted? Mit tettél vele!

Terka szemei merően odatapadtak Andris nap-sütötte barna arcára. Alig hallhatóan rebegé:

— Kelmed tudja . . . nagyon jól tudja.

— Tudom, tudom — folytatá csendesebb hangon Andris. Te voltál a gyilkosa. Megölted.

— Kelmed gondolata volt, hebegé a leány.

— Hazudsz, hazudsz, az élő Istenre mondom, hazudsz. Kértem, könyörögtem neked, mikor megszületett a kis poronty, hogy add oda valami jó aszszonyhoz, majd fölneveli. Emlékszel-e? Mikor egyszer este hazajöttem a mezőről, mire mutattál ott az ágyon? A gyerek halva volt. Én sirtam akkor, te kacagtál. Azt mondtad, hogy meg vagy mentve a gyalázattól, nem fogja senki sem megtudni. De látta az Isten! Reszkess a büntető hatalmától, mert csak te voltál a gyerek gyilkosa, te, csupán te, te!

A leány olyan volt, mint a fal. Alig tudott megállni a lábán. Andris ellökte magától.

— Menj! Pusztulj előlem! Ugy büntessen meg az Isten, a mint te elhagytál engem! Jusson eszedbe a gyerek mindig, valahányszor boldognak érzed magad!

Terka reszkette, halotthalványan maradt azon a helyen; a feje fölött darvak repültek el, nem mert az ég felé nézni. A lehanyatló nap pirosra festette kezeit, ijedten dugta a köténye alá: vérnek nézte azt a pirosságot. Mikor nagysokára szétnézett a vidéken, Andrist már nem látta sehol; megigazítá kendőjét s remegve, lassu léptekkel haladt a falu felé.

A „Vörös ló” korecsma előtt néhány kíváncsi gyerkőc kapaszkodik a virágzó akácok tetejére, hogy bekandikálhassanak az ablakon, mert odabenn erősen mulat valaki . . . Kihallatszik a síró zene, közbe-közbe egy-egy éles kurjantás, poháresengés, összetört palackok csörömpölése.

Andris mulat ott.

A szegény fiú bujában leissza magát. Odakönyököl a széles, hosszú ivasztalra; arca már fel van hevülve az italtól; kezében magasan tart egy félig telt palackot. A cigány a fülébe húzza a nyirettyűjével. Az ajtóban ott áll a korecsáros, számlálgatja a kiírott palackok számát, néha néha rápillant a leányre, megcsóválja rőt szakállas fejét, dünnög vilámit, aztán megint számlál. A cigány vigat húz. Andris összeüti bokáját és táncol a zenére. Az üres palackot odavágja a mestergerendához, az csörömpölve hull alá. Bortól rekedt hangon dalol, eszeveszette járja az egész szobát, a székeket, a padokat feltönti, kacag és dalol, folyton dalol. Egyszerre mintha elfáradt volna lehanyatlik az asztalra és int a cigánynak.

— Az ő nótáját húzzad!

A vén more mosolyog. Tudja, melyik az „54” nótája. Andris arca más színt ölt. Kezére támasztja bortól nehéz fejét és úgy hallgatta a zenét. Balkezevel néha néha mintha egy-egy könyvet törálna ki.

Az „54” nótája.

Ezt a nótát húzatta mindig magának, a mikor még boldog volt! Terka tanította meg reá. Most is úgy tetszik, mintha a hűtelen leány dalolna . . . mintha ennek a nótának minden szava szívéből egy-egy darabot szakítana ki. Hallgatja, hallgatja és zo-

kog . . . Odakünn a korecsárosné lekergeti a fiukat a gyöngye akácra . . . A síró nóta messze kihallatszik a faluból.

A „Vörös ló”-val átellenben egy sárgára festett ház áll. Az ablakaiból kiáramló fény megvilágítja a ház előtti tért, egészen a korecsmaig. Élénk cigányzene hallatszik ki ebből a házból is. Itt lakik Sándor Terka a gyámszüleivel. Terka kézfogóját ünneplik ma. A menyasszony olyan sápadt; de azért igen vig. Iszik, eszik, kacag a többivel. Csak a mikor néha-néha a vőlegényére néz, akkor borul el egy pillanatra az arca. Mintha hirtelen eszébe jutna valami . . .

Éj van. A sárga ház ablakai elsötétültek. A vendégek elszédtek. Csak egy ablakból tör elő gyöngye, pislogó fény. Az Terka szobája. A leány aludni készül. Leveti magát az ágyra, elfújja a gertyát és úgy figyel a sötétben. Eszébe jut Andris. Vállat vonit. Mi köze neki hozzá. Szerette és már most nem szereti. Szereti egész lelkével azt a férfit, a ki megkérte a kezét, a vőlegényét. Hozzámegy. Boldog. Elakarja űzni a fejéből Andrist. Nem megy. Ez a boldogság olyan, mint az őszi napfény . . . nem sűt teljes melegével a földre . . . sűrű ködönkon kétlőtörnie. Eh! Egyszerre mintha dalt és zenét hallana. Valjon ki mulat ott? Néhány percre elfelejté Andrist. Hallgatja az egymásután következő szomorú és vig nótákat. Hallja a dalt, és úgy tetszik, mintha neki danolnának, neki muzsikálnának. Öszszeborzad. Megismeri Andris hangját. Nem tud tőle sehogy sem szabadulni. Félénken húzza magára a takarót, fejét a párnák közé temeti, hogy ne halljon semmit a dalból. De mintha a dal, a zene mindig

— **(Miniszeri jóváhagyás.)** A belügy-miniszter a vókányi Szent-József temetkezési egyesület alapszabályait jóváhagyta.

— **(Szőkei csendélet.)** A szőkei kocsmában kedden délelőtt együtt kártyáztak a falu előkelősége: Szemes György kovács, Jermás János mészáros és Zsobokovszki József kőmives. Huszonegyet játsztak. A nyereséget pedig közösen elsőrözték — a közös megállapodás szerint. S nem is volt addig semmi baj, míg a kovács az egyezségen csorbát nem ütött. Ő ugyanis nemcsak a saját sörét itta meg, hanem szeretne volna meginni a kőmivesét is. És sikerült is neki a kőmives éberségét kijátszva egy pohárral bekebelezni, de a másodikkal nem ment a dolog. Mikor a kőmives elött lévő telt krigli sör után nyult, hogy száraz torkát megnedvesíthesse, a kőmives erőleesen tiltakozott a jogtalan okkupáció ellen, azonban a kovács nem hederített a tiltakozásra, hanem sértve érezvén magát, fölfogta a krigit és azzal úgy fejbe vágta a kőmiveset, hogy az össze-rogyott s csupa vér lett az egész feje. Alig bírták föllocsolni; hanem megjárta az önérzetere kényes kovács is, mert a nagy pohárral saját kezét is elvágta. Az ügynek folytatása a büntető bíróság előtt lesz.

— **(Arabs közmondás.)** Hát senki sincs, aki a vádlott ellen tanuskodnék?

— Nincs... nem voltak barátai.

— **(Hasított körmű állatok bevitelének korlátozása.)** A horvát országos kormány értesítése szerint a ragadós száj- és körömfájás esetleges elhurcolásának veszélye miatt a Bács-Bodrogh, Baranya és Somogy vármegyéből származó hasított körmű állatoknak (szarvasmarhák, juhok, kecskék, sertések) Horvátországba való bevitelét, illetve hasított körmű állatoknak a vármegyéken keresztül Horvátországba való bevitelét megtiltotta.

— **(Tűz a fumei kikötőben.)** Kedden virradóra a fumei kikötőben óriási tűzvész volt. A kikötő VI-os számú nagy tárháza kigyuladt s az abban felhalmozott tömérdek rakomány elégett. A tűz négy milliónyi vagyont hamvasztott el, de minden biztosítva volt. Emberéletben nem esett kár.

— **(A kis lutri eltörlése.)** Wekerle miniszterelnök, mint a félhivatalos Budapesti Correspondenz jelenti, a jövő évi költségvetéssel egyidejűleg, a melyet október hónap első napjaiban fog előterjeszteni, a kis lutri megszüntetése és az osztály sorsjáték egy nemének esetleges behozatalára vonatkozólag is terjedelmes munkálatot nyújt be a képviselőháznak. Törvényjavaslatot azonban e kérdésre vonatkozólag ezuttal sem fog betérjeszteni. Igen kár, hogy Wekerle nem rendezte már egyszer véglegesen ezt az ügyet. Ideje volna, hogy a köznéptől, mely leginkább hódol a lutrizás szenvedélyének, megvonassék az alkalom pénzének elpocsékolására. De Wekerlénak a köznép filléire még mindig szüksége van.

— **(Az adózók figyelmébe.)** Azon adózók, kik már a múlt évben is adózók voltak, s így adókönyvecskéikkel már el vannak látva, adókönyveiket a f. évi előírás bejegyzése végett f. évi augusztus hó 16 től 31 ig terjedő időben a városi adóhivatalnál mutassák be. Igazolatlan mulasztás esetén 1—5 frtig terjedhető bírságot szabnak ki a késedelmes jelentkezők terhére.

hangosabb lenne, mintha már ott zenélnének az ágya mellett. . . . A leány remegve húzza feljebb a takarót.

Egyszerre úgy tűnik fel neki, mintha gyermek-sírást hallana. Felriad. Eszébe jut Andris szava: Jussan eszedbe a gyerek . . . Homlokához kap, mintha valamit le akarna törölni onnan. Ugy figyel. Csak ugyan, mintha a ház előtt sírna a gyerek. Felugrik az ágyból, odalép az ablakhoz; kinyitja az ablak egyik szárnyát. A dal, a zene hangja megszűnt. A korcsma felől hangzik a gyereksírás. Tisztán kivehető, mint kiabál:

— Édesanyám — jaj! — édesanyám!

Terka remegve áll meg. Azt hiszi, hogy álmodik. De valami úgy hajtja kifelé. Kilép az utcára, már messzibb hallatszik a gyereksírás. Nem tévedt. A gyerek olyan keservesen sír. Az anyját hívja. És Terka úgy érzi, hogy neki menni kell. Megy. A sírás mindig messzibbről hallatszik. Terka rohan. Már kiért a faluból . . . közelbe feketélik a fűzes, azon túl van a folyó. Onnan hangzik a gyereksírás.

Terka örülten, vakon rohan a fűzesen át . . . a sírás mindig előtte. Már alig bír szaladni, csak úgy vonszolja a lábait. A folyóhoz ér. Mintha a gyermek odalenn sírna a folyóban. És Terka úgy érzi, mintha pici kacsójával hívna maga után.

Nem bír ellenállni.

Egy zuhanás . . . a folyó felkavarodik, a habok összezsúfolnak — aztán megint csendesen folyik odább.

A kocsmában csend uralkodik. Az ivószobában csak egy árva méces pislog. Andris lehajtotta bortól nehéz fejét. A bortól, mámortól elaludt.

Mélyen alszik, fölébredés nélkül!

— **(A 44-esek diszgyakorlata)** tegnap délután volt nagy közönség jelenétében a Krajcár-laktanya udvarán. A diszszázad, mely a jubileumon a múlt századbeli gyakorlatokat fogja bemutatni az azon korbéli ruhában tartotta a gyakorlatokat, felvonulásokat s különböző fegyverfogásokat. A különböző ruhákban felvonuló legénység festői képet mutatott. Nyolc granatéros vörös díszítésű fehér frakkokban, nagy csákokkal állott a század élén. A legénység ruháját vörös díszítésű fehér kabátok, fehér térdnadrágok, sárga gombos fehér kamáslik, fekete és piros hosszú nyakkendők, nagy fehér kráglók, hosszú fehér mellények, háromszögű kalapok, különböző csákok, granátsapkák képezték. Oldalukon fából készült fekete patrontások és szuronyok csüngtek. A zenészek többféle díszítésű piros kabátokat viseltek, térdnadrágok s kamáslikkal. Valamennyinek fején fehér copfos paróka volt. A diszszázadot Bileczky kapitány vezényli. A festői gyakorlatot végignézték: Rózs a György és Schlippenbach István gróf vezérőrnagyok, Iwinger ezredes, több honvéd és közöshadseregbeli főtiszt.

— **(A somogyi határban lévő)** József védnevű bányatelek a Franz védnevű bányatelekkel egyesített s most József védnev alatt a pécsi székesegyház nevére adományoztatott. — Az eddig Franz védnev alatt kezelt bánya két részre osztott. Egy része a József bányatelekhez csatoltatott, a másik része pedig Franz védnev alatt külön működik s a Dunagőzhajóársaság nevére adományoztatott. — A Sigismund és Leo bányatelek egyesítették és a pécsi székesegyház nevére adományoztattak. A budapesti bányakapitányság a két előbbi ügyben f. é. szeptember 11 én, utóbbiban pedig f. é. szeptember 12 én d. e. 10 órakor tartja meg a helyszínen a tárgyalásokat.

— **(Hamis tizforintosok.)** A mohácsi pénzhamisítóbanda, úgy látszik, többféle hamis tizest gyártott, mert a legutóbbi napokban több olyan hamis tizforintost foglaltak le, a melynek eddig nem kerültek a csendőrség kezeibe. Az újabb fajta hamis tizforintosok ismertető jelei a következők: A magyar szövegben a vörös hat számjegy helyett öt van, e szó helyett pedig: „főintézeti“ a hamisítványon van, hogy: „főintézeti.“ A német szövegben a „Währung“ szó helyett „Wahrung“ van, azonkívül pedig a bankjegy alapnyomatára a kék szöveg fordítva van nyomva, úgy, hogy az egész alapnyomást fordítottan tűnik föl.

— **(A pécsi kat. legényegylet)** 1894 augusztus 26 an saját helyiségében (Megye utca 20 22) működő előadással egybekötött kerti táncvigalmat rendez. Színe kerül: Egy iparos család bukása. Életkép 4 felv. dalokkal Irta: Bodnár Gáspár. A kerti mulatság kezdetét veszi d. u. pont 5 órakor és tart esti 7 és fél óráig. Az adandó jelre a közönség felvonul a terembe és helyet foglal a működő előadásra. Az előadás után a fényesen kivilágított kerti helyiségben tánc. Belépti jegy a teljes mulatságra: Ülőhely a 7 első sorban 80 kr, tagoknak 50 kr; a többi sorokban 60 kr, tagoknak 40 kr. Ülőhely 40 kr, tagoknak 30 kr. Alkalmatlan idő esetén a táncvigalom a teremben tartatik meg. A zenét Korodi Károly jól szervezett zenekara szolgáltatja és a darabban előforduló dalokat kíséri

Lapkiadó: NAGY FERENCZ

NAGY FERENCZ

Szerkesztő: BOGÁTHY MEDÁRD.

Felolvasó: PLEININGER FERENCZ

PLEININGER FERENCZ

10020 sz. **Árverési hirdetmény.**
tkvi 1894.

A pécsi kir. tvszék mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Szonoly Alajos perekedi lakos végrehajtatónak Kaszás Istvánné Juhász Rózsá végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsváradi kir. jbiróság területén lévő Szilágy község határában fekvő a szilágyi 481. sz. tjkvben felvett 866 hrsz. szőlőre 402 frt, u. a. tjkvben 873 hrsz. a felvett szőlőre 88 frt, a 181 sz. tjkvben 865 hrsz. a felvett szőlőlől Juhász Rózsát illető fele részre 172 frt, a 195 sz. tjkvben felvett 541 hrsz. szőlőlől Juhász Rózsát illető fele részre 101 frt, a 247 sz. tjkvben felvett I. 1/4 telekből Kaszás Juhász Rózsát illető fele részre 441 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1894. évi augusztus hó 27. napján d. e. 9 órakor Szilágy község bíró házában** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át minden egyes birtoktest után külön készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-cz 170 § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. tvszék mint tkvi hatóság. 1894. évi május hó 8. napján.

Bogyay Pongrácz
kir. tszéki bíró

61. 1894.

isk. eln.

Pályázati hirdetmény.

Melynél fogva Pécs szab. kir. város községi iskolaszékének megbízása folytán ezennel köztudomásra hozatik, hogy a város elemi tanodáinál egy **400** forinttal javadalmazott

segéd-tanítónői állás

jött előléptetés folytán üresedésbe.

A miért is felhivatnak azok, kik ezen állást elnyerni kívánják, hogy ez iránti kérvényeiket, — kereszt és tanképesítési oklevéllel, valamint a netán eddigi alkalmaztatásukat és erkölcsi magaviseletüket igazoló bizonyítvánnyal ellátva **folyó hó 25-ig** kiterjesztett pályázati határidő alatt **alulirotnál** nyújtsák be.

Megjegyeztetik, hogy megválasztandó segéd-tanítónó ott tartozik működni, a hová az iskolaszéki elnökség által kirendeltetik.

Pécsen, 1894. évi augusztus hó 11-én.

Aidinger János s. k.

kir. tanácsos, polgármester,
mint a községi iskolaszék elnöke.

Szőlőajtványok és Amerikai szőlővesszők eladása!

A 30 holdnál nagyobb területű „Sándor-telep Ujvidéken“ f. é. november havában **Riparia, Portális, Solonis és Jaquez** alanyokra készült

500.000 darab fásajtványából a tökéletesen összeforrt példányokat

jutányos árak mellett eladásra bocsájtja.

Ez idén a legjobb bel- és külföldi bor- és csemege-szőlőfajokból 420 fajnál több került ojtás alá, és alulirott teleptulajdonos kívánatra bővebb magyarázatokkal ellátott részletes árjegyzékét a t. c. érdeklődőknek ingyen és bérmentve szívesen át küldi.

A telep zöldsajtásokkal is szolgálhat, nem különben mind ojtási célokra, mind pedig iskoláztatásra alkalmas

amerikai alanyokkal Riparia, Sauvage, Portális, Solonis és a Rupestris különféle válfajaiból

— úgy sima, mind gyökeres vesszőkkel — nagyobb mennyiségekben; végre a már termőképes ojtványokból, az ojtógalyak is eladásra kerülnek.

Adamovich Sándor

Ujvidéken.

Az „Anna“-utczai 7-ik számú

emeletes ház

kedvező részletfizetések mellett

ELADÓ.

Értekezhetni a „Pécsi Takarékpénztár“

igazgatóságánál.

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásának bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szénsav csekélyebb jelenléte megóvjaa a beteget a káros, sőt ~~v~~veszélyes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatású alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközi. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénsavtartalom-ban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleicherbergi, tődőbajokban**, különösen **tüdővérzések**nél már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfb**an a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: **dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kétly, dr. Barbás**; Bécsben: **dr. Bamberger, dr. Duschek**, stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és huzgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

præservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

cs. és k. és szerb
k. udv. ásványviz-
szállítónál,
Budapest.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

SCHÖN WALD IMRE

Telefonösszeköttetési szám 78

ékszerész, aranyműves és órás

PÉCSETT

Király-főutca

a „Hattyu“ termék épületében.

Ajánlja dús választéku raktárát a következő tárgyakból:

Valódi ezüst, és alpaca, China-ezüst ékszerek eredeti gyári áron!

Valódi és China-ezüsttel diszitett Fayence virág- és gyümölcs-tartókat, asztali állványok, gyertyatartók, gyümölcs- és kenyérfoszlók, kávé- thea- és mocca-servicek, legújabb angol Cognac-servicek, rendkívül elegáns és tartós kivitelben, cukorszelenzék, dohánydobozok, irókészletek, Sandwich-tálcák, vajkészetek, serlegek, sörös poharak, sétabotok a legszebb választékban, stb.

Most érkezett remek kivitelű **Ujdonság!**

„Szt. Péter Madonn“ relief kép Chlor ezüstből, továbbá:
„PARISI UJDONSÁGOK!“

valódi francia iparművészeti tárgyak, melyek megtekintésére kirakatomat ajánlom a nagyérdemű közönség becses figyelmébe. Minden szemhez alkalmas legjobb szemüvegek és orrszorítók, czélszerű kényelmes, legújabb szerkezetű foglaltványokban, valódi hegyijegecz (Bergeristall) vagy kristályüvegekkel ellátva, 1 fnt 50 krtól feljebb óriási választékban.

Különös figyelmébe ajánlom a nagyérdemű főpapságnak, mindenkivitelű

templomi szerek elkészítését, valamint javítását,

melyek pontosan, meglepő csinosan, lehető jutányos áron, jótállással javittatnak.